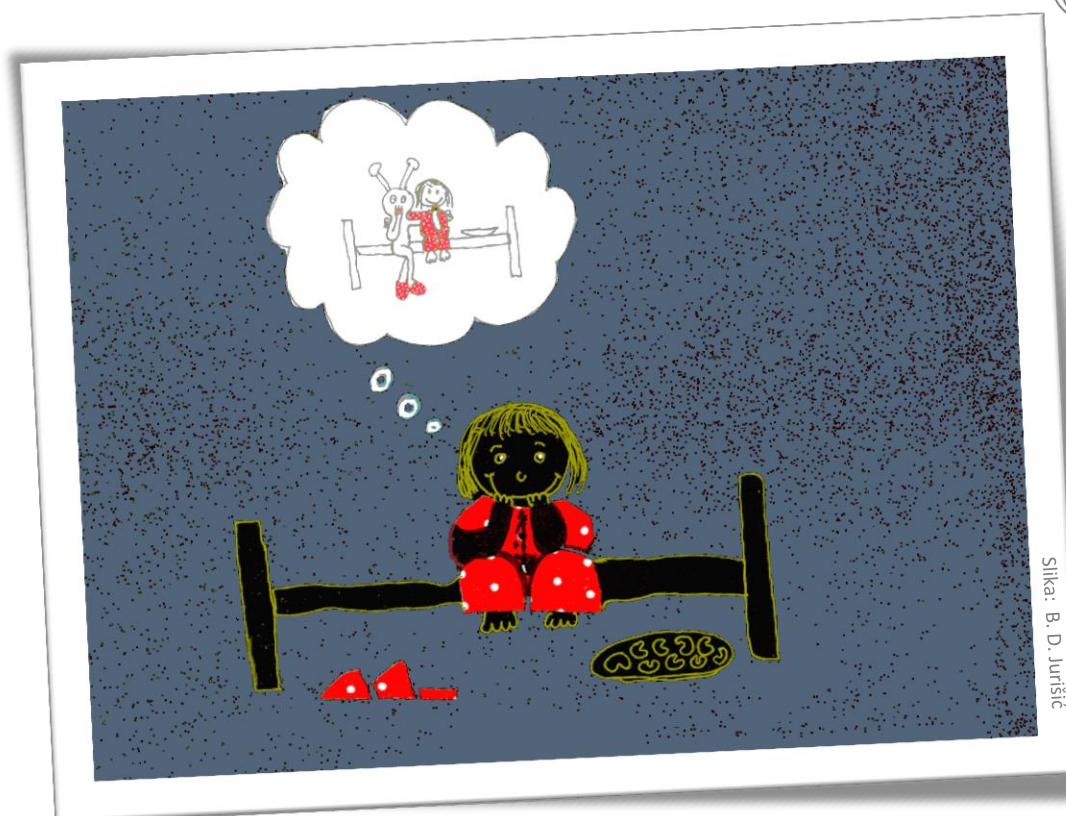

DOBRODOŠLI! IZVOLITE PIŠKOTE!

Dobrodošli! Lahko ponudim najboljše, kar imamo?

Deklica: Babica, zelo me je strah Marsovcev. Bojim se, da bodo prišli ponoči v mojo sobo. To sem povedala mami, pa je rekla, naj se kar sama zmenim in naj je ne budim sredi noči. Zjutraj mora zgodaj v službo. Oče mi je rekel, da Marsovcev sploh ni in se nima kaj pogovarjati z nekom, ki ga je strah nekoga, ki ne obstaja. Brat me pa še straši z njimi. Kaj naj naredim, če pridejo?

Babica: Če pridejo jim povej, da so dobrodošli in jim ponudi piškote.

Deklica: Kaaaaaj? Očka je vendar rekel, da jih ni. Piškote?
Ali Marsovci jedo piškote? Ali Marsovci obstajajo, babica?

Babica: Ne vem, če Marsovci obstajajo. Ampak problem očitno je, če te je strah. Strah te je le zato, ker jih ne poznaš in še ne veš, kaj bi naredila. Če jih ne bo, jih verjetno ni. Če bodo prišli, potem so. Zakaj piškote? Ker je to najboljše, kar imamo. Gotovo bodo potem tvoji prijatelji. Imeti prijatelje med Marsovci ni kar tako. Človeku, ki ima na Marsu prijatelje, se ni treba ničesar bati niti na tem niti na kakšnem drugem planetu.

... in gre pogumno naprej, kamor še ni stopila človeška noga ...

Besedilo je odlomek iz članka: Jurišić, B. D. (2013). Specialna pedagogika in inkluzija – zgodba ali velika zamisel? *Zbornik za Alenko Šelih: kazensko pravo, kriminologija, človekove pravice*, Ur., M. Ambrož, K. Filipčič, A. Završnik, Ljubljana: Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti; Pravna fakulteta: Slovenska akademija znanosti in umetnosti; Str. 481-497.

Specialni pedagogi so potomci dveh močnih tokov, znanosti in sočutja, in kot naša celotna vrsta prinašajo različne vrednote v ta izbrani poklic (Bateman, 1994). Zato ni čudno, da nismo vsi enakih misli. Inkluzija je velika ideja, ki je med specialnimi pedagogi očitno oblikovala dva tabora. Batemanova (1994) v tem ne vidi nič spornega. Raven trenj, ki je posledica težav v komunikaciji in ne različnih pogledov, je le različica nikoli končanega prizadevanja vseh, ki so vpeti v izobraževanje, da bi dosegli oboje: **pravičnost in odličnost**. V tem boju je učinkovitost enako pomembna kot etika. Zato avtorica predlaga, da če želimo biti učinkoviti, naj se izogibamo sloganom v korist podatkov o dokazih, zagovorništvu programov v korist zagovorništva otrok in osredotočenosti na cilj v korist osredotočenosti na izid. **Premišljena prilagodljivost je torej tista, ki jo potrebujejo tako specialni pedagogi kot splošni učitelji in tudi snovalci šolske politike. To je tisto najboljše, kar lahko ponudimo otrokom, tudi tistim, ki so najbolj ranljivi, otrokom z motnjo v duševnem razvoju. To je najboljše, kar imamo. Da pa bi to imeli, je potrebno predvsem nekaj spremeniti v načinu razmišljanja vseh, zlasti na področju profesionalnega razvoja in izobraževanja. Strokovni centri¹, ki naj bi v prihodnje k temu prispevali, so skoraj kot piškoti za Marsovce v slovenski zgodbi o specialni pedagogiki.**

Vrnimo se k začetni zgodbi. Za uspešno vključevalno šolstvo potrebujemo:

- 1) določene pogoje za praktično izvajanje pouka v vsakodnevem šolskem življenju vseh (*da mama lahko kdaj tudi spi celo noč*),
- 2) merjenje in ocenjevanje učinkovitosti poučevanja, rabo metod, ki temeljijo na dokazih (*da bo oče verjel, da je otroka strah, četudi Marsovci niso znanstveno dokazani*),
- 3) izobraževanje učiteljev o premišljeni prilagodljivosti (*da bodo imeli modrost babice*),
- 4) sodelovanje in skupno odgovornost vseh, ki so povezani s šolskim sistemom (*sožitje med babico, mamo, očetom in še Marsovci*) in
- 5) zavedanje, kaj je cilj, kakovost in pravičnost v izobraževanju - za vse otroke in za vsakega (*mirne in lepe sanje vseh vpletenih, brez strahu, s spretnostmi sklepanja prijateljstva z Marsovci in celo z Velikim bratom*).

To potrebujemo zato, da bi postali boljša družba in šli *pogumno naprej, tja, kamor so stopile že mnoge druge človeške noge oziroma države.*

Mestna občina
Ljubljana

¹ Leto po tem, ko je bilo besedilo napisano, je Mestna občina Ljubljana premišljeno prilagodljivo ustanovila Izobraževalni center PIKA. Strokovnih centrov v Sloveniji še vedno nimamo. Tri leta kasneje smo dobili tudi svoje piškote PIKA, ki so jih spekli v pekarni Janez dela. Pika in pekarna sta enoti Centra Janeza Levca.